

1. De eenzame man met het boek

Op mijn wandelingen door de woestijn van deze wereld kwam ik toevallig op een zekere plaats terecht waar een hol was. Ik legde me op die plek neer om te gaan slapen. Terwijl ik sliep, droomde ik een droom. Ik droomde en zie, ik zag een man op een zekere plaats staan, gekleed in lompen. Zijn gezicht was afgewend van zijn huis. Hij had een boek in zijn hand en droeg een zware last op zijn rug. Ik keek naar hem en zag hem het boek openen en daarin lezen. Tijdens het lezen kwamen er tranen in zijn ogen en beefde hij. Toen hij zich niet langer kon inhouden, barstte hij in een jammerklacht uit en zei: ‘Wat moet ik doen?’

In deze gemoedstoestand ging hij naar huis en bedwong zichzelf zo lang als hij kon, opdat zijn vrouw en kinderen niet zouden merken wat hem kwelde. Lang kon hij echter niet zwijgen, omdat zijn moeite voortdurend toenam. Daarom biechtte hij ten slotte aan zijn vrouw en kinderen op wat in zijn hart leefde. Hij begon als volgt: ‘Mijn lieve vrouw’, zei hij, ‘en jullie kinderen van wie ik zielsveel houd, ik, jullie man en vader, ben in mijzelf verloren vanwege deze last die zwaar op mij drukt. Bovendien is mij voor waar verteld dat deze stad van ons door vuur uit de hemel verbrand zal worden. In deze verschrikkelijke ramp zullen ikzelf en jij, mijn vrouw, en jullie, mijn lieve kinderen, ellendig omkomen, tenzij er een weg te vinden is om te ontkomen, waardoor we gered kunnen worden. Maar die weg zie ik nog niet!’

Toen zij dit hoorden staarden zijn familieleden hem heel verbijsterd aan; niet dat zij geloofden dat wat hij tot hen zei waar was, maar omdat zij dachten dat een vorm van krankzinnigheid zijn geest in zijn greep had gekregen. Nu liep het tegen de avond en zij hoopten dat zijn hoofd door de slaap weer tot rust zou komen. En dus brachten zij hem haastig naar bed. Maar de nacht was voor hem even moeilijk als de dag. Daarom bracht hij de nacht door met zuchten en tranen in plaats van met slapen.

Toen de morgen was aangebroken wilden ze weten hoe het met hem ging. Hij zei hun: ‘Het gaat steeds slechter, steeds slechter.’ Hij begon hen opnieuw aan te spreken, maar zij verzetten zich daartegen waardoor hun hart zich begon te verharderen. Ook dachten zij zijn somberheid te kunnen verjagen door hem ruw en nors te behandelen. Nu eens lachten ze hem uit, dan scholden zij hem uit of schonken totaal geen aandacht aan hem. Hierom begon hij zich steeds meer in zijn eigen kamer terug te trekken om voor hen te bidden, hen te beklagen en ook zijn eigen ellende te betreuren. Hij ging ook vaak alleen in het open veld wandelen, soms om te lezen, soms om te bidden. Zo bracht hij enkele dagen zijn tijd door.

2. Ontmoeting met Evangelist

Nu zag ik hem eens door de velden buiten de stad wandelen, terwijl hij, zoals gewoonlijk, in zijn boek las en innerlijk erg benauwd was. En al lezende barstte hij uit in de klacht: ‘Wat moet ik doen opdat ik zalig word?’ zoals hij dat vroeger ook al gedaan had. Ik zag ook dat hij nu eens deze, dan weer die

kant op keek, alsof hij weg wilde rennen. Toch bleef hij stilstaan omdat ik merkte dat hij niet wist welke weg hij moest inslaan.

Verder zag ik dat een man met de naam Evangelist naar hem toekwam en hem vroeg: 'Waarom huil je zo?' Hij antwoordde: 'Mijnheer, ik merk door het boek dat ik hier in mijn handen heb dat ik veroordeeld ben om te sterven en daarna voor het gericht moet verschijnen. En ik zie in dat ik tot het eerste niet bereid ben en tot het tweede niet in staat ben.' Hierop zei Evangelist: 'Waarom ben je niet bereid te sterven aangezien dit leven met zoveel ellende en kwaad gepaard gaat?' De man antwoordde: 'Omdat ik vrees dat deze last die ik op mijn rug draag, mij dieper zal doen zinken dan het graf en ik in Tofeth zal storten. En, mijnheer, als ik ongeschikt ben om naar de gevangenis te gaan, ben ik zeker niet geschikt om voor het gericht te verschijnen en daarna de terechtstelling te ondergaan. De gedachte aan deze dingen maakt dat ik in tranen uitbarst.'

'Wel,' zei Evangelist, 'als dit je toestand is, waarom sta je dan stil?' Hij antwoordde: 'Omdat ik niet weet waar ik heen moet gaan.' Hierop gaf Evangelist hem een perkamenten rol waarop geschreven stond: 'Vlied van de toekomstige toorn.' Vervolgens las de man dit, keek Evangelist vol bekommering aan en zei: 'Waarheen moet ik vluchten?'

Toen wees Evangelist met zijn vinger over een zeer uitgestrekt veld en zei: 'Zie je die Enge Poort daarginds?' 'Nee', zei de man. De ander zei toen: 'Zie je dan daarginds dat licht schijnen?' 'Ik denk van wel', antwoordde de man. Toen zei Evangelist: 'Houd dat licht in het oog en ga daar rechtstreeks op af, dan zul je de poort zien. Wanneer je daarop klopt, zal je verteld worden wat je moet doen.'